

Informatienota voor de raad

Datum 14 april 2021

Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen over de financiële tekorten Jeugdzorg
Versienummer	V1.2

Portefeuillehouder Michiel van Willigen

Informant R. Buitenhuis
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 498 2679
Email R.Buitenhuis@zwolle.nl
Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45 vragen van de VVD over financiële tekorten Jeugdzorg.

Datum 14 april 2021

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De raadsfractie van de VVD heeft op grond van artikel 45 van het Reglement van orde van de raad van de gemeente Zwolle een aantal vragen gesteld aan het college over de overschrijding van de begroting wat betreft de jeugdzorgkosten 2020..

Beantwoording van de vragen

- 1. Is het college het met de fractie van de VVD eens dat de inkomsten en uitgaven in Jeugdzorg in balans moeten zijn of op zijn minst passend binnen de door de raad vastgestelde jaarlijkse begroting?**

Ja, het college deelt dit uitgangspunt. Het doel van iedere begroting is dat de uitgaven binnen het begrote bedrag blijven. De forse overschrijding van het begrote bedrag voor jeugdzorg in 2020 baart ons daarom ook zorgen. En daarom hebben we gemeend de gemeenteraad daar zo snel mogelijk over te moeten informeren.

Bij de Jeugdwet gaat het echter om een wettelijke verantwoordelijkheid waar de gemeente beperkte beleidsvrijheid heeft om te beslissen over het voorzieningenniveau, de toegang tot jeugdhulp zich deels buiten de invloedssfeer van de gemeente bevindt en de behoefte aan jeugdhulp beïnvloed wordt door onvoorspelbare en beperkt beïnvloedbare factoren in het leven van jeugdigen en gezinnen. Dit alles betekent dat de onzekerheidsmarge voor de post jeugdzorg op de begroting relatief hoog is.

- 2. In het najaar van 2020 is de raad een evenwichtige financiële situatie gepresenteerd. Deze situatie is daarna sterk verslechterd. Kan het college reflecteren op deze snelle verslechtering en de ontstane tekorten? Ook in relatie tot de controlerende rol van de raad middels de halfjaarrapportage.**

Dat we zo laat zicht kregen op deze forse overschrijding, is veroorzaakt door verschillende factoren. Om te voorkomen dat aanbieders jaren na dato nog facturen indienen voor jeugdhulp, is per 1 januari 2021 in de raamovereenkomst opgenomen dat de jeugdhulpaanbieders facturen over het voorgaande jaar uiterlijk 1 april moeten indienen. Dit heeft vermoedelijk ook veroorzaakt dat jeugdhulpaanbieders zeer actief hun administratie zijn gaan opschonen om nog tijdig veel extra nagekomen facturen in te dienen.

Tevens constateren we dat een te groot deel van de uitgaven op jeugdhulp pas inzichtelijk is geworden op basis van de jaardocumenten die we in maart ontvangen. We bespreken met onze financiële administratie, het Sociaal Wijkteam, de jeugdhulpaanbieders en het RSJ hoe we de gegevens over de jeugdhulpkosten beter en vooral eerder in beeld kunnen krijgen.

Daarnaast onderzoeken we in hoeverre de kostenstijging in 2020 is veroorzaakt doordat in het najaar van 2020 als gevolg van corona de vraag naar jeugdhulp is gestegen.

In de halfjaarrapportages inzake de Hervormingsagenda sociaal domein informeren we de raad specifiek over de voortgang van de uitvoering van de hervormingen in onder meer het jeugddomein. Met inhoudelijke doelen voorop, zetten we in op verbeteringen waarvan we ook besparingen verwachten. De halfjaarrapportage over de Hervormingsagenda is in die zin geen rapportage over alle ontwikkelingen inzake het jeugddomein.

Datum 14 april 2021

3. Is het college het met de fractie van de VVD eens dat er waarschijnlijk aanvullende maatregelen nodig zijn om nu grip te krijgen op de begrotingen van Jeugdzorg om hiermee vervelende verrassingen in de toekomst te voorkomen?

Grip op jeugdzorgkosten begint met inzicht en begrip. Hiervoor is onder meer de Regionale IJssellandse Monitor Jeugdhulp ingericht. We constateren echter dat een te groot deel van de uitgaven op jeugdhulp pas inzichtelijk is geworden op basis van de jaardocumenten die we in maart ontvangen. Het is noodzakelijk om beter en eerder zich te krijgen op de financiële ontwikkelingen in de jeugdzorg. Om dit te bereiken zijn we een traject gestart om de gegevens over de jeugdzorgkosten beter en vooral eerder in beeld krijgen. Hierover zullen wij de raad in het najaar verder informeren.

4. Zo ja, kan het college aangeven welke maatregelen zij, naast corona-gerelateerde, zal onderzoeken om te komen tot een interventieplan om op korte termijn de financiële situatie alsnog onder controle te krijgen? En structureel onder controle te houden nu is gebleken dat de maatregelen in de hervormingsagenda wellicht onvoldoende zijn?

Zoals in antwoord op vraag 3 is aangegeven zijn we een traject gestart om de gegevens over de jeugdzorgkosten beter en eerder in beeld te krijgen. Hierover zullen wij de raad in het najaar verder informeren.

Bij de uitvoering van de Jeugdwet in het algemeen en bij de uitvoering van de Hervormingsagenda Sociaal Domein in het bijzonder, hebben we steeds het uitgangspunt gehanteerd dat we met inhoudelijke verbeteringen de jeugdhulp effectiever en efficiënter kunnen maken voor jeugdigen en gezinnen en dat dit vervolgens ook tot kostenbesparing zal leiden. Mede gelet op de conclusies in het AEF rapport '[Stelsel in groei](#)', constateren wij dat we in Zwolle op de goede weg zijn met onder meer onze inzet van jeugd- en gezinswerkers bij de huisartsen en in de samenwerking met het onderwijs. Tegelijkertijd blijken de conclusies van het AEF rapport over de beperkte besparingsmogelijkheden ook van toepassing op Zwolle.

De VNG en het Rijk voeren gesprekken over een combinatie van structureel extra budget en landelijke maatregelen om de Jeugdwet financieel beheersbaar te maken. Voor grote financiële effecten, die nodig zijn om structureel binnen het budget te blijven, zijn landelijke maatregelen nodig. Het is het aan het nieuwe kabinet om hier besluiten over te nemen.

Vanuit het uitgangspunt dat inhoudelijk verbeteringen tevens kunnen leiden tot besparingen, onderzoeken wij welke aanvullende hervormingsmaatregelen we in Zwolle kunnen inzetten. We kijken daarbij ook naar de maatregelen die in het AEF rapport worden aanbevolen. Een reflectie op de Zwolse hervormingen in het licht van het AEF rapport sturen wij binnenkort naar de raad.

5. KPMG heeft onderzoek gedaan naar de maatregelen in de hervormingsagenda. Aanleiding was de motie van VVD (d.d. 09 juli 2018) die opriep tot onderzoek naar adequate risicobeheersing in het sociaal domein. Hoe verhouden de aanbevelingen uit deze Quick Scan zich tot de keuzes van het college en de huidige tekorten?

KPMG kwam tot de conclusie dat de plannen voor de hervormingen in het sociaal domein robuust zijn in het licht van het terugbrengen van de kosten. Maar ook dat de kwantitatieve onderbouwing van de plannen nog beter kan. De actuele situatie waarbij we constateren dat we eerder en betere informatie over de jeugdzorgkosten nodig hebben, vergroot de urgentie voor het hierboven genoemde traject om de gegevens over de jeugdzorgkosten beter en eerder in beeld krijgen.

Datum 14 april 2021

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom